Temat C (Rola Kościoła w antysemityzmie):

List pasterski kardynała Hlonda z 1936 roku

„Protagonistą posunięć antyżydowskich na terenie państwa polskiego był Kościół katolicki. Pierwsze ustalenia w tych sprawach zapadły na synodzie wrocławskim w 1267 roku, na którym sformułowana została idea pierwotnych gett. Już wówczas, według tego kościoła, ludność żydowską powinno się odizolować od chrześcijan oraz pozwalać na zamieszkanie tylko w wyznaczonych dzielnicach. W trakcie obrad synod postanowił też wprowadzić specjalne odznaki, które miały wyróżniać Żydów spośród społeczeństwa (ideę tę wykorzystali hitlerowcy, powracając do tworzenia gett). Zakazał także piastowania urzędów publicznych. Synod ten uważa się za pierwszy oficjalny sprzeciw ludności polskiej wobec wyznawców Mojżesza."

Almanach Sejneński 2006, 2007, 2008, s. 189-190.

„Swoją rolę w antysemityzmie odegrał także Kościół katolicki, jednak jego stosunek do równouprawnienia i asymilacji Żydów nie był jednoznaczny. Pojawiające się w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku kazania antysemickie zachęcały tylko do prześladowania Żydów. Jeszcze na początku XX wieku odmawiano im prawa do udziału w pogrzebach chrześcijan. Duży udział wziął kościół w akcji antysemickiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Z jednej strony potępiał napady na Żydów, z drugiej zaś uważał, że stosowanie przeciwko nim bojkotu jest w świetle etyki katolickiej dozwolone. „W stosunkach kupieckich dobrze jest swoich uwzględniać przed innymi, omijać sklepy żydowskie i żydowskie stragany, jarmarki, ale nie wolno pustoszyć sklepów żydowskich, niszczyć Żydom towarów" (z listu pasterskiego kardynała Hlonda w: WDN 1936 nr 82 z 23 III s. 2)."

Almanach Sejneński 2006, 2007, 2008, s. 196-197.